

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA

za 2015. godinu

Broj: 03-19/16

Sarajevo, juli 2016. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	3
1.	Uvod	3
2.	Predmet, cilj i obim revizije	3
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	3
4.	Sistem internih kontrola i interna revizija	5
5.	Budžet i izvještavanje	6
6.	Izvršenje budžeta	6
6.1.1	<i>Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge</i>	6
6.1.2	<i>Tekući transferi i drugi tekući rashodi</i>	7
6.1.2.1	<i>Nadzor nad korištenjem sredstava tekućih transfera</i>	9
7.	Imovina, obaveze i izvori sredstava	11
7.1	Dugoročni plasmani	11
7.2	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	13
8.	Popis imovine, potraživanja i obaveza	13
9.	Vanbilansna evidencija	13
10.	Javne nabavke	14
11.	Ostali nalazi	14
11.1	Implementacija „Informacionog sistema registra malih i srednjih preduzeća u FBiH“ (ISR MSP) i „Informacionog sistema obrtnog registra“ (ISOR).....	14
11.2	Strategija ekonomskog razvoja FBiH – Projekat „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“	16
12.	Komentar	17
III.	REZIME DANIH PREPORUKA	18
IV.	PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	1
	Pregled rashoda i izdataka budžeta za 2015. godinu.....	2
	Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine	4

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta** na dan 31. decembar 2015. godine i za godinu koja završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, Zakona o javnim nabavkama, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljavani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske informacije i transakcije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. **Ministarstvo u skladu sa svojim nadležnostima nije poduzelo sve potrebne aktivnosti na donošenju i usvajanju Odluke o odobravanju utroška sredstava sa pozicije – ostala domaća pozajmljivanja i realizaciji sredstava, kao ni blagovremenoj realizaciji sredstva na depozitnom računu na revolving osnovi u skladu sa važećim propisima (tačke 7.1 Izvještaja).**

2. Popis stalnih sredstava, obaveza i potraživanja nije izvršen u skladu sa važećim propisima (tačka 8. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, zbog stavki opisanih u tački 2. „Osnovu za izražavanje mišljenja“, finansijski izvještaji Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i fer stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2015. godine, rezultate poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta u toku 2015. godine, osim za naprijed navedene kvalifikacije, bile su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Skretanje pažnje

Bez uticaja na naše Mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće:

- U prethodnom periodu ukupno su uložena sredstva za nabavku Informatičnog sistema Obrtnog registra (ISOR-a) u iznosu od 229.806 KM, a isti do okončanja revizije nije stavljen u funkciju, niti je okončano instaliranje sistema u svim općinama na području FBiH (tačka 11.1 Izvještaja);

Sarajevo, 30.06.2016.

Zamjenik generalnog revizora

Dragan Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dževad Nekić, dipl. oec.

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu: Ministarstvo), osnovano je Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave ("Sl. novine FBiH", broj 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 08/06, 61/06 i 48/11).

Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH koji se odnose na: podsticanje razvoja, poduzetništva i obrta, davanje potpore za primjenu inovacija i uvođenja savremenih tehnologija u oblasti poduzetništva i obrta, povećanje udjela poduzetništva i obrta u ukupnoj privredi, organiziranje institucija za poduzetništvo i stvaranje poduzetničke infrastrukture, osposobljavanje poduzetnika i obrtnika kroz redovno i dopunsko obrazovanje i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost. Ministarstvom rukovodi ministar. Sredstva za rad Ministarstva osiguravaju se u Budžetu FBiH. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, sistematizovana su radna mjesta za 46 izvršilaca, dok je budžet odobren za 38 uposlenika. Na dan 31.12.2015. godine u Ministarstvu je bilo 32 uposlenih.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Dr. Ante Starčevića bb.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2015. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2015. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima u periodu od januara 2016. godine do juna 2016. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva za 2014. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje sa rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Ministarstvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i 05.05.2015. godine obavijestio Ured o poduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka, u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju za 2014. godinu.

Ministarstvo je **postupilo** po datim preporukama koje se odnose na:

- preispitivanje izdataka za usluge održavanja Informatičnog sistema Obrtnog registra, količinu i cijenu usluga, kao i način praćenja realizacije zaključenog ugovora;
- obračunavanje amortizacije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH na sva stalna sredstva u upotrebi u skladu sa procijenjenim vijekom trajanja stalnih sredstava;

- nastavak realizacije ciljeva i mjera iz Akcionog plana realizacije Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ u saradnji sa ostalim nosiocima pojedinih mjera, sačinjavanje izvještaja i dostavu istog Vladi FBiH;
- Osiguranje adekvatnog načina podrške i funkcionisanja ISOR-a i ISR MSP-a u narednom periodu, a posebno obezbjeđenjem internih ljudskih resursa sa odgovarajućim stručnim profilom za navedene IT sisteme u cilju osiguranja neprekidnosti i stabilnosti rada sistema;
- analiza Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u cilju utvrđivanja opravdanosti predviđenog broja sistematizovanih radnih mjesta i uposlenih za obavljanja poslova koji su zakonom dati u nadležnost Ministarstvu.

Ministarstvo je **djelimično postupilo** po datim preporukama koje se odnose na:

- Izvještavanje Vlade FBiH o razlozima nekorisćenja softvera u registracijskim tijelima i u razumnom roku preduzmu sve dozvoljene aktivnosti na prevazilaženju trenutnog stanja i omogući kontrola primjene propisa kao i unos podataka u centralni obrtni registar koji će koristiti Ministarstvo (i druge institucije) za izradu analiza, planova, poticaja i razvoja obrta u FBiH;
- nastavak aktivnosti sa ostalim organima i institucijama a u skladu sa zakonskim propisima, da se za Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) osiguraju podaci u skladu sa zaključenim protokolima sa Poreznom upravom FBiH i Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge;
- aktivnosti u dijelu sagledavanja dosadašnjih ulaganja u izgradnju poduzetničke infrastrukture po svakoj poduzetničkoj zoni, te analiziranje ostvarenih efekata dosadašnjih ulaganja u cilju procjene opravdanosti daljih ulaganja u navedeni projekat;
- izvještavanje o nadzoru nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera iskazati sve potrebne elemente kako bi se mogla izvršiti analiza efekata uloženi sredstava i novih upošljavanja;
- nastavak aktivnosti na kontinuiranom praćenju namjenskog utroška doznačenih poticajnih sredstava krajnjim korisnicima kao i da se u slučaju nenamjenskog korištenja istih pravovremeno poduzimaju odgovarajuće aktivnosti u skladu sa datim ovlaštenjima;
- aktivnosti u saradnji sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica, svako u okviru svojih nadležnosti na realizaciji Projekta održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske, kao i nadzora nad realizacijom zaključenih ugovora sa korisnicima sredstava;
- nastavak aktivnosti u skladu sa donesenim odlukama Vlade FBiH, Zaključkom Vlade FBiH (V. broj: 1389/2013), zaključenim ugovorima o komisionim poslovima i ugovorima o formiranju namjenskog dugoročnog depozita sa Razvojnog bankom FBiH u cilju efikasnog korištenja budžetskih sredstava, a koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH - Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta kod Razvojne banke FBiH;
- nastavak aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo evidentiranje obaveza po pravomoćnim sudskim presudama – izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora na odgovarajućim pozicijama u cilju istinitog i tačnog iskazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izvršenja;
- aktivnosti sa ostalim institucijama, u skladu sa nadležnostima datim odlukom Vlade FBiH (V broj 426/07), na izradi dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“, a u narednom periodu u skladu sa usvojenim Projektom „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ i Akcionim planom realizacije navedenog Projekta za period 2013. - 2015. godina vrši dodjelu sredstava za razvoj poduzetništva i obrta;
- nastavak aktivnosti na uspostavljanju funkcionalnog sistema internih kontrola posebno u dijelu dosljedne primjene donesenih internih akata i internih procedura kao i vršenja monitoringa nad provođenjem pisanih internih procedura i kontrolnih postupaka.

Ministarstvo **nije postupilo** po preporuci koja se odnosi na:

- rješavanje pitanja preostalih obaveza implementatora ISOR-a koje se odnose na implementiranje preostalih softverskih modula, obuke korisnika i izradi akcionog plana za izvršenja sa jasnim

zaduženjima, odgovornostima i rokovima za izvršenje, kako bi se omogućilo korištenje svih funkcionalnosti sustava i kompletirali podaci u registru;

- godišnji popis i usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u računovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- blagovremeno poduzimanje aktivnosti na donošenju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera u cilju realizacije istih u fiskalnoj godini za koju su i odobreni.

Nije izvršena ocjena postupanja po sljedećim preporukama, iz razloga što u 2015. godini nije bilo aktivnosti, odnosno iz razloga prestanka važenja određenih propisa:

- pribavljanje mišljenja oba doma Parlamenta pri usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Radi ostvarivanja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Izvršena je procjena funkcionisanja sistema internih kontrola kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, potpunu primjenu i usklađenost sa zakonima i propisima, pouzdanost finansijskog izvještavanja, ekonomično, efikasno i efektivno trošenje i zaštitu javnog novca. **Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji** kroz opis poslova i radnih zadataka svakog radnog mjesta uspostavljen je dio sistema internih kontrola, a time je utvrđena odgovornost, komunikacija i informisanje u cijelom Ministarstvu. Uvidom u navedeni Pravilnik i popunjenost predviđenih radnih mjesta konstatovano je da nije izvršeno popunjavanje jednog broja radnih mjesta rukovodećih državnih službenika (pomoćnik ministra za poduzetništvo, pomoćnik za obrt i pomoćnik za finansijske, pravne i opće poslove) što može imati uticaja u narednom periodu na izvršavanje poslova iz nadležnosti Ministarstva.

Rukovodstvo je pisanim procedurama normativno definisalo kontrolne postupke, postupke informisanja i komunikacija, te izvršilo procjenu stepena rizika i postupke nadgledanja. **Pravilnikom o internoj kontroli** utvrđeno je da je menadžment odgovoran za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola, a upravljačkim kontrolnim postupcima, ministar i ostali rukovodeći državni službenici osiguravaju nesmetane uslove rada, protok informacija, pravilnu raspodjelu ovlaštenja i nadležnosti, davanje uputa zaposlenicima radi efikasnog izvršavanja poslova i poduzimanja mjera u skladu sa propisima. Postupke nadgledanja zakonitosti provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura treba da obavljaju ministar, rukovodeći državni službenici, odnosno ad hoc formirana komisija. Tokom 2015. godine nije formirana navedena komisija koja bi ukazala da li se primjenjuju interne procedure Ministarstva, a takođe nije prezentirana ni dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je vršen monitoring donesenih internih procedura, odnosno da li funkcioniše uspostavljeni sistem internih kontrola.

Potrebno je istaći i naglasiti propuste, neusklađenost procedura i važećih zakona i internih pravilnika koji se odnose na: kontrolu i nadzor sredstava za poticaje, godišnji popis imovine, obaveza i potraživanja, neusklađenost internih akata sa važećim propisima za putne troškove, evidencije i korištenja službenih automobila, pravdanje izdataka za mobilne telefone u skladu sa rješenjima, javne nabavke i sl. **Doneseni akti i procedure vezane za uspostavu sistema internih kontrola nisu u potpunosti implementiraju imajući u vidu utvrđene propuste tokom obavljanja revizije za 2015. godinu što je ukazano u ovom revizorskom izvještaju.**

Poboljšati funkcionisanje internih kontrola dosljednom primjenom svih internih procedura i pravila kao i nadogradnju postojećih i donošenje novih nedostajućih akata u skladu sa važećim Zakonskim propisima.

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 47/08) i izmjenama i dopunama Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH od 08.09.2014. godine predviđeno da će internu reviziju za Ministarstvo obavljati jedinica za internu reviziju Federalnog ministarstva finansija. Federalno ministarstvo finansija, jedinica za internu reviziju je u 2015. godini izvršila dvije revizije u Ministarstvu. Po provedenim revizijama je dato revizorsko mišljenje, glavni zaključci i preporuke. Konstatovano je da sistem internih kontrola u pojedinim segmentima zahtijeva poboljšanje, odnosno da ima dosta slabosti. Ministarstvo je preuzelo aktivnosti po datim preporukama.

Prezentirana je Izjava o fiskalnoj odgovornosti od 18.04.2016. godine. Ista je urađena i dostavljena sukladno sa člankom 2. i člankom 6. Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti („Službene novine Federacije BiH“ broj 34/14). Dostavljena je i Izjava o fiskalnoj odgovornosti od 18.03.2015. godine za period od 01.01.2015. do 31.03.2015. godine potpisana od strane prethodnog Ministra.

5. Budžet i izvještavanje

Budžet Ministarstva za 2015. godinu u iznosu od 8.830.734 KM („Službene novine FBiH“ broj 25/15). Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2015. godinu isti je uvećan na iznos od 28.663.699 KM („Službene novine FBiH“, broj 86/15).

Godišnji finansijski izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za period od 01.01. do 31.12.2015. godine je sačinjen i u zakonskom roku dostavljen nadležnim institucijama.

6. Izvršenje budžeta

6.1. Rashodi, izdaci i finansiranje

U finansijskim izvještajima i izvještaju o izvršenju budžeta za 2015. godinu ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2015. godini iskazani su u iznosu od 9.108.777 KM, što je u odnosu na budžet od 29.202.491 KM manje za 20.093.714 KM ili za 68,81%. Najznačajniji iznos koji nije realiziran odnosi se na Program utroška s planom raspodjele sredstava „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – finansiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja“ (20.000.000 KM) koji je Izmjenama i dopunama budžeta od 06. 11. 2015. godine dodijeljen Ministarstvu. Vlada FBiH je 03.12.2015. godine donijela Uredbu o poticanju zapošljavanja kojom je regulisana način i provedbu navedenog transfera preko Ministarstva. Do realizacije nije došlo zbog nedostatka sredstava koje Ministarstvo predlagalo operativnim budžetom pa je provedba iste nastavljena u 2016. godini.

Struktura rashoda i izdataka iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća: tekući transferi 5.680.687 KM (62,36%), izdaci za finansijsku imovinu 2.000.000 KM (21,96%), primanja uposlenika 1.045.155 KM (11,47%), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 374.644 KM (4,11 %) i nabavka stalnih sredstava 8.291 KM (0,09%).

Pregled izvršenja budžeta dan je u Prilogu IV Finansijski izvještaji.

6.1.1 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge na dan 31.12.2015. godine iznosili su 374.644 KM. Struktura navedenih izdataka je sljedeća: izdaci za osiguranje i bankarske usluge 187.415 KM, ugovorene i druge posebne usluge 78.112 KM, izdaci za komunikacijske usluge 31.943 KM, nabava materijala i sitnog inventara 26.212 KM, izdaci za usluge prevoza i goriva 19.019 KM, izdaci za tekuće održavanje 18.399 KM i izdaci za putne troškove 13.544 KM.

Izdaci za putne troškove na dan 31.12.2015. godine iznosili su 13.544 KM. Priznavanje putnih troškova u Ministarstvu regulirano je Pravilnikom o naknadama za putne troškove djelatnika od 30.11.2010. godine koji nije u skladu s Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja u pogledu definiranja visine dnevnice i po kojoj Ministarstvo ne postupa, već isplatu i obračun dnevnica vrši u skladu sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.

Uskladiti Pravilnik o naknadama za putne troškove djelatnika sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja u pogledu definiranja visine dnevnice.

Izdaci za komunikacijske usluge na dan 31.12.2015. godine iznosili su 31.943 KM, od čega su izdaci za mobilne telefone 6.279 KM. Od ukupno iskazanih izdataka za mobilne telefone, 3.654 KM (58,20%) se odnosi na izdatke za mobilne telefone koje su koristili Ministri. Ministri nemaju ograničenja u pogledu korištenja mobilnih telefona, u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH od 14.04.2015. godine. Osim toga, nisu prezentirane Odluke o korištenju mobilnih telefona za dva pretplatnička broja za koje su izdaci za 2015. godinu za predmetne brojeve iznosili su 953 KM.

Ministarstvo je u 2015. godini koristilo parking prostor ispred zgrade u kojoj je smješteno, međutim nije prezentirana dokumentacija kojom bi potvrdili da je uspostavljena kontrola korištenja službenih automobila nakon završetka radnog vremena, odnosno da se automobili parkiraju na predviđena parking mjesta nakon završetka radnog vremena i obavljene službene obaveze. Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo nije postupilo u skladu s Uredbom o uvjetima, načinu korištenja i nabavi službenih putničkih automobila u organima uprave Federacije BiH (Sl. Novine FBiH broj 09/13).

Uspostaviti vođenje evidencije o parkiranju automobila nakon radnog vremena i odrediti osobu zaduženu za kontrolu istog.

6.1.2 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 5.680.687 KM što čini 80% ukupnih rashoda i izdataka. Realizacija subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima 3.691.895 KM, tekućih transfera odnosi se na transfere drugim nivoima vlasti 1.538.792 KM, transfere neprofitnim organizacijama 350.000 KM i transfere pojedincima 100.000 KM.

Pregled planiranja i realizacije tekućih transfera daje se u slijedećoj tabeli:

Red. broj	Naziv projekta	Program utroška sredstava 25.06.2015.	Reprogram utroška sredstava 03.12.2015.	Ugovorena sredstava za 2015. godinu	Broj korisnika	Realizovana sredstva za 2014. godinu
1.	Izgradnja poduzetničkih zona	1.538.792	1.538.792	1.538.792	11	1.000.000
2.	Stipendiranje učenika koji se obrazuju za tradicionalne i stare obrte i za deficitarna zanimanja	70.000	58.000	58.000	58	40.000
3.	Poticaji inovatorima- pojedincima	30.000	42.000	42.000	9	39.619
4.	Poticaj udruženjima, komorama i obrazovnim institucijama	80.000	135.150	135.150	24	115.885
5.	Unapređenje institucijske poduzetničke infrastrukture	150.000	77.000	77.000	5	917.669
6.	Poticaj projektima koje finansira EU i drugi inozemni donatori	120.000	137.850	137.850	5	122.720
7.	Tehničko usklađivanje	400.000	303.541	303.541	43	262.381
8.	Poticaj tradicionalnim i starim obrtima	400.000	397.037	397.037	101	333.164
9.	Poticaj novoosnovanim subjektima MSP	700.000	776.519	776.519	144	479.143
10.	Poticaj poduzetništvu žena	400.000	441.781	441.781	61	445.034
11.	Poticaj poduzetništvu mladih	400.000	399.195	391.195	52	349.961
12.	Jačanje konkurentnosti tehnološki suvremenih subjekata MSP-a	1.400.000	1.381.823	1.381.823	64	1.037.748
	UKUPNO	5.688.792	5.688.687	5.680.687	577	5.143.324

Programom utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2015. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta odobrena su sredstva Odlukom Vlade FBiH od 25.06.2015. godine u iznosu 5.150.000 KM. Odlukom Vlade FBiH od 03.12.2015. godine izvršena je izmjena Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2015. godinu Ministarstva kojom je provedena preraspodjela sredstava između programa na osnovu primljenih zahtijeva.

Ministarstvo je na osnovu Programa utroška sredstava raspisalo Javni konkurs za odabir korisnika grant sredstava tekućih transfera koji su objavljeni u "Službenim novinama FBiH", Oslobođenju, Dnevnom listu i na web stranici Ministarstva. Javni konkurs za odabir korisnika grant sredstava tekućih transfera je objavljen 19.08.2015. godine sa rokom od 30 dana za dostavu prijava, odnosno do 19.09.2015. godine. U navedenom javnom konkursu nije bio objavljen raspoloživi iznos sredstava po projektima. U Programu utroška sredstava i javnom konkursu navedeni su ciljevi projekta, kriteriji za izbor korisnika po projektima i ko sve može biti korisnik sredstava. Ministar je rješenjima (od 22.06.2015. godine) formirao komisiju za izbor korisnika sredstava tekućih transfera za 2015. godinu koje su radile u skladu sa važećim Pravilnikom o postupcima u provođenju programa razvoja male privrede ("Sl. novine FBiH" br. 50/13, 55/13 i 86/13). Na osnovu navedenog Pravilnika doneseni su Poslovnici o radu komisija za izbor korisnika poticajnih sredstava za 2015. godinu, koji sadrže metodologiju rada komisija i način vrednovanja kriterija utvrđenih u Odluci Vlade FBiH i Javnom konkursu za pojedine projekte.

Zbog neblagovremene pripreme, usvajanja i realizacije Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera, utvrđenih Budžetom FBiH za 2015. godinu, potencijalna rang lista korisnika grant sredstava tekućih transfera je objavljena tek 11.11.2015. godine, a konačna rang lista 09.12.2015. godine. Nakon završenog izbora korisnika i provedenog žalbenog postupka ministar je donio pojedinačne odluke po projektima u kojima su navedeni krajnji korisnici sa iznosom odobrenih sredstava. **Postupak izbora krajnjih korisnika je završen tek krajem 2015. godine, kada su i zaključeni ugovori sa istim (15.-18.12.2015. godine), a što je imalo uticaja da se u fiskalnoj godini odobrena sredstva transfera nisu doznačila krajnjim korisnicima. Navedeno kašnjenje će uticati i na izvještavanje o namjenskom utrošku sredstava obzirom da je rok za dostavu izvještaja 6 mjeseci od dana uplate odobrenih sredstava. Zbog naprijed navedenog, Ministarstvo nije blagovremeno poduzimalo aktivnosti na pripremi, usvajanju i realizaciji Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera kako bi se isti realizovao u fiskalnoj godini za koju su sredstva i odobrena zašto nije dato adekvatno obrazloženje.**

Blagovremeno poduzeti aktivnosti na donošenju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera u cilju realizacije istih u fiskalnoj godini za koju su i odobreni.

Odlukama Vlade FBiH od 10.09.2015. godine data je saglasnost Ministarstvu za potpisivanje **Amandman 2** na **Sporazuma** između razvojnog programa Ujedinjenih nacija i Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta o provođenju Projekta integriranog lokalnog razvoja. Predmet navedenog Sporazuma je podrška uspostavljanju efikasne **Grant sheme** za podršku realizaciji prioriteta identificiranih u strategijama razvoja na lokalnom nivou, a koji istovremeno doprinosi realizaciji razvojnih prioriteta Federacije BiH i Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta. Za realizaciju lokalnih razvojnih projekata putem Grant sheme predviđeno je da će UNDP učestvovati sa iznosom od 538.792 KM a Ministarstvo i Vlada FBiH sa 1.000.000 KM. Na osnovu naprijed navedenih odluka Vlade FBiH i Programa utroška sredstava Ministarstvo je 19.08.2015. godine raspisalo javni konkurs za odabir korisnika Grant sheme „Unaprjeđenje poduzetničkih zona u Federaciji BiH“ s ciljem pružanja pomoći poboljšanju razvijenosti poslovne infrastrukture i realizaciji potencijala poduzetničkih zona u Federaciji BiH. Ministar je rješenjem od 10.07.2015. godine obrazovao Stalnu komisiju za izbor korisnika sredstava i cjelokupno upravljanje, praćenje i izvještavanje o provedbi Grant sheme „Unaprjeđenje poduzetničkih zona u Federaciji BiH“. Stalna komisija je radila u skladu sa Programom raspodjele sredstava, Pravilnikom o postupcima u provođenju programa razvoja male privrede, Poslovnik o radu koji sadrži način rada Komisije, izbor korisnika sredstava, upravljanje i praćenje projekata i izvještavanje i navedenim javnim konkursom. Potencijalna rang lista korisnika Grant sheme „Unaprjeđenje poduzetničkih zona u Federaciji BiH“ je obavljena 04.11.2015. godine, a ugovori o dodjeli sredstava zaključeni su sa korisnicima sredstava 24.11.2015. godine.

Na osnovu izvršenog uvida u dokumentaciju za Projekat **Izgradnja poduzetničkih zona** konstatovano je da od ukupno realizovanih sredstva tekućih transfera iz Budžeta FBiH za 2015. godinu navedeni projekat učestvuje sa 27,09%. U fazi pripreme i usvajanja Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućeg transfera za poduzetničke zone ne utvrđuju se efekti koji se očekuju od ulaganja sredstava, tako da se ne može analizirati izvršenje planiranih efekata. Napominjemo da se značajan dio sredstava ovog transfera izdvajao za navedeni projekat i u prethodnim godinama, a u 2015. godini sufinansirano je ulaganje u 11 poduzetničkih zona iz Budžeta FBiH u iznosu od 1.000.000 KM (i 538.792 KM donatorskih sredstava

Švicarske agencije za razvoj i saradnju putem UNDP), tako da je zaključno sa 2015. godinom za izgradnju poduzetničkih zona izdvojeno ukupno 15.889.515 KM. Konstatovano je da je u nekim općinama planirana izgradnja poduzetničke infrastrukture, odnosno više poduzetničkih zona koje nisu završene, a iste su jednim dijelom sufinansirane iz sredstava Ministarstva. Ministarstvo je sačinilo Informaciju o stanju poduzetničkih zona u FBiH koju je Vlada FBiH usvojila Zaključkom od 14.01.2016. godine, a u istoj nisu iskazani relevantni rezultati ulaganja zbog čega se ne može potvrditi da su ostvareni značajni efekti od dosadašnjih ulaganja.

Izvršiti analizu ukupnih ulaganja u izgradnju poduzetničke infrastrukture po svakoj poduzetničkoj zoni, te analizirati ostvarene efekte dosadašnjih ulaganja u cilju procjene opravdanosti daljih ulaganja u navedeni projekat.

6.1.2.1 Nadzor nad korištenjem sredstava tekućih transfera

Stalna komisija za praćenje utroška poticajnih sredstava za 2014. godinu formirana je Rješenjem ministra 19.06.2015. godine sa zadatkom da kontinuirano vrši praćenje utroška finansijskih (grant i kreditnih) sredstava korisnika i izvršenje drugih preuzetih obaveza. Poslovníkom o radu komisije za praćenje utroška poticajnih sredstava regulisano je da komisija vrši nadzor nad dostavljenom dokumentacijom od korisnika sredstava i na terenu, te sačinjava mjesečne izvještaje o provedenim aktivnostima koje dostavlja Ministru. Prema prezentiranom izvještaju sa stanjem na dan 06.06.2016. godine, Komisija je izvršila nadzor nad implementacijom sredstava tekućih transfera doznačenih iz Budžeta FBiH za 2014. godinu u iznosu od 4.143.326 KM za 518 korisnika. **Na osnovu dostavljenih izvještaja i izvršenom nadzoru o utrošku dodijeljenih poticajnih sredstava iz Budžeta FBiH za 2014. godinu i vlastitih sredstava korisnika** konstatovano je da je opravdan iznos od 7.078.778 KM ili 92% od ukupnih sredstava u iznosu od 7.671.322 KM (od čega se 3.527.996 KM odnosi na vlastita sredstva korisnika). Izvještaje o utrošku dodijeljenih poticajnih sredstava je dostavilo 514 korisnika, dok **4 korisnika nije uopće dostavilo predviđene izvještaje o utrošku sredstava**. Od dostavljenih izvještaja 453 zadovoljava tražene elemente, 36 treba dopuniti, a 25 izvještaja ne zadovoljava tražene elemente. Za nepotpune izvještaje dostavljene su urgencije korisnicima sa rokovima. Realizovano je zapošljavanje novih 977 osoba, a planirani broju upošljavanja novih osoba predviđen apliciranim projektom je iznosio 537, što predstavlja ostvarenje od 182%.

Nadzor nad namjenskim korištenjem odobrenih sredstava za 2015. godinu nije vršen, obzirom da do kraja 2015. godine korisnicima nisu doznačena sredstva.

U knjigama protokola (od 2008. do 2014. godine) na dan 31.12.2015. godine evidentirani su ranije pokrenuti postupci povrata u kojim je utvrđeno da je u 129 slučajeva pokrenut postupak za raskid ugovora, ispostavljena rješenja o povratu, a predmeti su upućeni Federalnom pravobranilaštvu na dalje postupanje. Na osnovu prezentirane dokumentacije u slijedećoj tabeli su dati relevantni podaci u vezi aktivnosti na povratu dodijeljenih sredstava tekućih transfera:

Broj pokrenutih postupaka od strane Komisije za godinu	Oslobođeni povrata sredstava po Zaključku Vlade FBiH	Izdana rješenja za povrat neopravdanog dijela sredstava	Opravdano sredstava u toku postupka	Izvršen povrat sredstava do pravosnažn. rješenja	Pravosnažna rješenja data Federalnom pravobranit. na sudsko izvršenje	Naplaćena sredstva po izvršnom Rješenju	Obustavljen postupak izvršenja od strane suda, nemogućn. izvršenja	Ostalo za naplatu po izvršnom Rješenju
1	2	3	4	5	6	7	8	9
26/2008.	6.000	140.000	-	-	140.000	31.500	21.500	81.000
11/2009.	1.000	62.200	15.500	-	62.200	32.200	-	13.500
46/2010.	-	169.575	5.550	250	-	9.531	-	154.244 ¹
20/2011.	1.000	196.330	8.900	1.320	189.043	8.510	-	177.600 ²
15/2012.	-	32.607	22.086	-	32.607	-	-	32.607
11/2013.	-	40.915	172	-	40.915	6.400	-	34.511
10/2014.	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Potpisan sporazum o odgođenom plaćanju sa Općinom Kupres na iznos od 71.000 KM. Nije ispoštovan Ministarstvo će blokirati račune;

² Potpisan sporazum o odgođenom plaćanju sa Općinom Kladanj na iznos od 133.290 KM, dospijeće juni 2016. godine.

Broj pokrenutih postupaka od strane Komisije za godinu	Oslobođeni povrata sredstava po Zaključku Vlade FBiH	Izdana rješenja za povrat neopravdanog dijela sredstava	Opravdano sredstava u toku postupka	Izvršen povrat sredstava do pravosnažn. rješenja	Pravosnažna rješenja data Federalnom pravobranit. na sudsko izvršenje	Naplaćena sredstva po izvršnom Rješenju	Obustavljen postupak izvršenja od strane suda, nemogućn. izvršenja	Ostalo za naplatu po izvršnom Rješenju
Ukupno:	8.000	641.627	52.208	1.570	464.765	88.141	21.500	161.618

Komisija za praćenje utroška poticajnih sredstava za 2014. godinu dostavila je prijedlog za prekid ugovora za 10 korisnika i povrat poticajnih sredstava ukupnog iznosa 60.781 KM i prijedlog za izricanje zaštitne mjere pristupa poticajnim sredstvima za 14 korisnika. Prava služba Ministarstva će navedene prijedloge obraditi i dostaviti Federalnom pravobranilaštvu na postupanje.

Nastaviti aktivnosti na kontinuiranom praćenju namjenskog utroška doznačenih poticajnih sredstava krajnjim korisnicima kao i da se u slučaju nenamjenskog korištenja istih pravovremeno poduzimaju odgovarajuće aktivnosti u skladu sa datim ovlaštenjima za povrat nenamjenski utrošenih sredstava.

Komisija za kontrolu namjenskog utroška grant sredstava odobrenih korisnicima u skladu sa Odlukom o usvajanju Programa „Realizacije projekata održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske“ iz sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2012. godinu Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta i Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica imenovana je Rješenjem Vlade FBiH 03.09.2013. godine. Zadatak imenovane komisije je da u saradnji sa Turkish Ziraat bank Bosnia d.d. Sarajevo izvrši kontrolu namjenskog utroška grant sredstava odobrenih korisnicima po odlukama Vlade FBiH o odobravanju grant sredstava po utvrđenim programima i predložiti mjere u slučaju utvrđenog nenamjenskog utroška sredstava od strane korisnika. Za realizaciju navedenog Programa predviđeno je ukupno 14.000.000 KM, od čega se dio sredstava od 8.000.000 KM odnosi na Projekat „Investicije, projekti i obrtna sredstva u maloj privredi i poljoprivredi kroz sufinansiranje putem banke“, u okviru kojeg se **1.000.000 KM odnosi na Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta.**

Vlada FBiH je 5.11.2015. godine završila imenovanja novih članova Komisije za kontrolu namjenskog utroška grant sredstava po Programu realizacije projekta za 2012. godinu na prostoru RS-a. Komisija je izvršila primopredaju dokumentacije i pregled svih predmeta i akata u odnosu na korisnike sredstava. Izvršena je kontrola na terenu i uvid na licu mjesta, za korisnike finansirane iz sredstava Ministarstva, kod 2 korisnika (od 3 korisnika). Svi korisnici su dostavili izvještaje o utrošku sredstava u toku 2015. godine ili početkom 2016. godine i u istima kod pojedinih korisnika se vide odstupanja od planiranog i realizovanog upošljavanja.

Za korisnika „Z.D.I. Produkt“ d.o.o. Široki Brijeg, nije vršen monitoring jer je za istog 15.09.2014. godine pokrenut postupak raskida Ugovor o namjenskom korištenju grant sredstava i proces povrata. Kako korisnik nije izvršio povrat naznačenih sredstava Ministarstvo je putem nadležnih organa i angažovanjem advokata pokrenulo postupak radi zaštite budžetskih sredstava, odnosno imovinskih interesa Federacije BiH. Do okončanja revizije sredstva nisu vraćena.

Pregled odluka o dodjeli sredstava sa preuzetim obavezama korisnika:

RB	Korisnik	Odluka Vlade FBiH	Planirano upošljavanje	Ostvareno upošljavanje	Iznos sredstava Ministarstva
1.	„Z.D.I. Produkt“ d.o.o. Široki Brijeg-Podružnica Laktaši	V. broj 1589/2012	18	0	450.000
2.	„Sloga Lagerfeld“ d.o.o. Vukosavlje	V. broj 1672/2012	9	9	261.428
3.	„DI&DE Delić“ d.o.o. Bihać	V. broj 651/2013	15	14	288.572
	Ukupno		58	23	1.000.000

Komisija treba da objedini izvještaje za sva tri ministarstva i predoči isti Radnoj grupi Vlade FBiH (koju čine ministri navedena tri ministarstva i ministar finansija) radi predlaganja budućih koraka u nastavku monitoringa i praćenju realizacije projekata. Objedinjeni izvještaj se treba dostaviti Vladi FBiH na razmatranje i usvajanje.

Na osnovu prezentiranog utvrđeno je da nije obavljen nadzor nad utrošenim sredstvima po Programu Realizacija projekata održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske, kao i da su korisnici odobrena finansijska sredstva koristili namjenski u skladu sa zaključenim ugovorima. Također, Izvještaj nije prezentiran Radnoj grupi i Vladi FBiH, niti su poduzete aktivnosti u skladu sa zakonskim i drugim propisima prema korisnicima sredstava koji nisu utrošili sredstva za namjene za koje su im odobrena.

Izvršiti nadzor nad plasiranim budžetskim sredstvima za realizaciju Programa održivosti povratka na prostoru Republike Srpske, sa Zirat Bank BiH d.d. Sarajevo, Federalnim ministarstvom razvoja, poduzetništva i obrta i Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. U slučaju nenamjenskog utroška sredstava i neispunjavanja obaveze upošljavanja ugovorenog broja radnika povratnika, poduzeti aktivnosti na povratu sredstava u Budžet FBiH.

7. Imovina, obaveze i izvori sredstava

U finansijskim izvještajima Ministarstva na dan 31.12.2015. godine iskazana je struktura sredstava i izvora sredstava: stalna sredstva 759.414 KM (nabavna vrijednost 1.953.510 KM, ispravka vrijednosti 1.194.096 KM), dugoročni depoziti 13.861.796 KM, kratkoročna potraživanja 4.751.891 KM, kratkoročne tekuće obaveze 7.198.396 KM i izvori stalnih sredstava 14.621.210 KM.

Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine dat je u Prilogu Izvještaja.

7.1 Dugoročni plasmani

Ostali dugoročni plasmani na dan 31.12.2015. godine iskazani su u iznosu od 13.861.796 KM (stanje kredita datih krajnim korisnicima u periodu 2008. - 2015. godine), što je u odnosu na prethodnu godinu kada su bili 11.665.063 KM, više za 2.196.733 KM. U toku 2015. godine dugoročni plasmani smanjeni su za 2.362.267 KM što se odnosi na naplaćenu glavnica odnosno povrat sredstava po datim kreditima, a povećanje plasmana u iznosu od 4.559.000 KM odnosi se na plasman kredita krajnim korisnicima.

Stanje sredstava naplaćene glavnice (povrata kredita) na dan 31.12.2015. godine a koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita kod Razvojne Banke FBiH je 4.752.091 KM.

Tabelarni pregled stanja kreditnih linija dat je u slijedećoj tabeli:

R. br.	Kreditna linija	Uplaćeno na račun Razvojne banke FBiH - namjenski depozit	Plasirana sredstva		Stanje kredita na dan 31.12.2015. godine	
			Broj ugovora	Plasirana sredstva	Naplaćena glavnica	Ostatak duga
1	2	3	4	5	6	7
1.	2008.godina	2.000.000	11	1.850.000	1.703.671	146.329
2.	2009.godina	4.400.000	32	4.150.000	2.968.409	1.181.591
3.	2010.godina	2.548.465	20	2.398.465	1.415.459	983.006
4.	2011.godina	2.700.000	8	3.100.000	879.721	2.220.279
5.	2012.godina	5.000.000	8	2.786.560	383.879	2.402.681
6.	2014.godina	Raspoloživa sredstva na računu Ministarstva (povrat glavnice)	19	2.363.440 2.776.560	212.090	4.927.910
Ukupno:		16.648.465	98	19.425.025¹	7.563.229	11.861.796

Za realizaciju kredita, u ranijem periodu, su između Ministarstva i Razvojne Banke FBiH zaključeni Ugovori i Aneksi ugovora o komisionim poslovima i ugovori o formiranju namjenskog dugoročnog depozita a radi formiranja komisije kreditne linije za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta. Ugovori su zaključeni na osnovu odluka Vlade FBiH 2008., 2009., 2010., 2011. i 2012. godine kojima su odobravani programi utroška

¹ Razlika između deponovanih i ukupno plasiranih sredstava (3.-5.) u iznosu od 2.776.560 KM odnosi se na plasman sredstava povrata kredita po revolving osnovi: 217.560 u 2014. godini i 11 kredita u 2015. godini u iznosu od 2.559.000 KM.

sredstava za realizaciju Pilot programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“. Ugovorima sa Bankom su definisana prava i obaveze Ministarstva i Razvojne Banke FBiH kao i da Banka prati izvršavanje ugovorenih obaveza krajnjih korisnika kredita, saraduje sa Ministarstvom u vezi praćenja namjenskog utroška sredstava kredita, te da vodi knjigovodstvenu evidenciju. Odabir potencijalnih korisnika vrši Ministarstvo putem Javnog poziva, a nakon provjere potencijalnih korisnika od strane Banke sa krajnjim korisnicima zaključuju se pojedinačni ugovori o kreditnom zaduženju. Rok za obradu zahtijeva definisan je Ugovorom potpisanim sa Ministarstvom i iznosi 30 dana od kompletiranja dokumentacije, dok nije određen rok za prikupljanje dokumentacije od strane banke kao ni rok potencijalnom klijentu za dostavljanje iste. **Zbog nedefinisanih rokova procedura dostavljanja i prikupljanja dokumentacije može trajati više mjeseci kao što se do sad dešavalo dok su budžetska sredstva neiskorištena na depozitnom računu banke.**

Vlade FBiH je 25.06.2015. godine donijela Odluku o odobravanju utroška sredstava sa pozicije – ostala domaća pozajmljivanja Budžeta FBiH za 2015. godine u iznosu od 2.000.000 KM. Sredstva se plasiraju putem Razvojne banke FBiH na revolving osnovi sa rokom povrata sredstava na Jedinstveni račun trezora FBiH do 2030. godine. Kreditni poticaji će se dodjeljivati na period do 7 godina, grejs periodom do 2 godine i kamatnom stopom do 2%. Neutrošena sredstva i sredstva od naplaćenih glavnica iz plasiranih kredita, plasirat će se pod istim uslovima do navedenog roka povrata sredstava na Jedinstveni račun trezora FBiH. Ministar je donio odluku o prenosu sredstava Razvojnoj banci 17.11.2015. godine, sredstva su prebačena na račun banke 06.01.2016. godine. Na osnovu realizacije u toku 2015. godine Razvojna banka FBiH je od Ministarstva naplatila na osnovu potpisanog Ugovora iznos naplaćene redovne i zatezne kamate od krajnjih korisnika kredita što predstavlja naknadu za komisioni posao u iznosu od 167.107 KM i naknade od krajnjih korisnika na osnovu potpisanih Ugovora sa bankom za obradu zahtijeva 1% od odobrenog iznosa u iznosu od 49.466 KM. **Ugovorom je utvrđeno da su prihodi od kamate na kreditne poticaje predstavljaju naknadu banci za komisionine poslove tako da se budžetska sredstva ne uvećavaju, niti se na neiskorištena sredstva koja su na depozitnim računima banke ostvaruju ikakvi prihodi.**

U cilju realizacije naprijed navedenog Ministarstvo je 19.08.2015. godine objavilo Javni konkurs za odabir korisnika kreditnih sredstava po Programu „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ i sa Razvojnomo bankom FBiH zaključilo Aneks Ugovora o komisionim poslovima za formiranje revolving komisione kreditne linije za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta iz sredstava naplaćenih glavnica prethodno plasiranih kredita i neutrošenih sredstava. Komisija za izbor potencijalnih korisnika kreditnih sredstava po Programu „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ (imenovana rješenjem ministra 23.06.2015. godine) na osnovu Pravilnika o postupcima o provođenju Programa male privrede donijela je Poslovnik o radu i nakon provedenih aktivnosti podnijela Izvještaj o radu. **Ministarstvo krajem novembra 2015. godine dostavilo Razvojnoj banci FBiH prijedlog za 28 korisnika. Nakon prikupljanja dokumentacije i obrade zahtjeva, čiji rok nije precizno utvrđen Ugovorom o komisionim poslovima, od strane Razvojne banke BiH sa istom je 21 korisnik zaključio ugovor o kreditu u period od februara do aprila 2016. godine u ukupnom iznosu od 4.946.565 KM. Iz navedenog zaključujemo da procedura odabira korisnika od strane Ministarstva i odobravanja kredita od strane Razvojne banke FBiH traje i do 8 mjeseci tako da realizacija sredstava iz 2015. godine se izvršava u 2016. godini dok će se nadzor nad navedenim sredstvima provoditi tek u 2017. godini u skladu sa Ugovorom potpisanim sa korisnicima (pravdanje sredstava godinu dana nakon prijema sredstava).**

Realizaciju provođenja Odluke Vlade FBiH za ostala domaća pozajmljivanja blagovremeno provoditi kako bi se proces odabira korisnika i odobravanja kreditnih sredstava od strane Razvojne banke FBiH proveo u toku godine u kojoj su odobrena, te preispitati ugovor o komisionim poslovima o skraćenju rokova pri prikupljanju dokumentacije i obradi zahtijeva za kredit.

U skladu sa donesenim odlukama i zaključcima Vlade FBiH, zaključenim ugovorima o komisionim poslovima i ugovorima o formiranju namjenskog dugoročnog depozita sa Razvojnomo bankom FBiH provoditi aktivnosti u cilju efikasnog korištenja budžetskih sredstava koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH - Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta kod Razvojne banke FBiH.

7.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 12.031.833 KM od čega su kratkoročne obaveze 7.198.396 KM a razgraničenja (razgraničeni prihodi) 4.753.427 KM.

Kratkoročne obaveze u odnosu na prethodnu godinu kada su bile 5.180.695 KM veće su za 2.017.700 KM i iste imaju trend rasta, jer se neredovno izmiruju zbog nedostatka sredstava odnosno nelikvidnosti budžeta FBiH.

Struktura iskazanih kratkoročnih obaveza je slijedeća: kratkoročne obaveze 7.198.396 KM (obaveze prema pravnim licima 5.093.435 KM, obaveze prema fizičkim licima 103.025 KM i ostale kratkoročne obaveze 2.001.936 KM) i obaveze prema uposlenicima 80.010 KM (na plaće za decembar 2015. godine).

Na kratkoročno razgraničenim приходима evidentira se naplaćena glavnica po osnovu kredita plasiranih putem Razvojne banke u periodu 2008. - 2015. godine.

8. Popis imovine, potraživanja i obaveza

Rješenjem ministra od 18.12.2015. godine formirana je Komisija za provedbu redovnog godišnjeg popisa za 2015. godinu sa zadatkom da izvrši popis stalnih sredstava, sitnog inventara, potraživanja, obaveza, neizmirenih sudskih odluka i novčanih sredstava u blagajni. Komisija je sačinila Izveštaj o popisu imovine i isti je dostavljen Ministru koji je 10.02.2015. godine donio odluku o usvajanju navedenog Izveštaja, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziju u FBiH kao i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. **Zbog prethodno navedenog usvojeni izvještaj nije mogao da se usaglasi sa knjigovodstvenim stanjem i da se proknjiže eventualni rezultati popisa.**

Uvidom u izvršeni popis obaveza konstatovali smo da je navedena komisija popis neizmirenih obaveza Ministarstva na dan 31.12.2015. godine izvršila na način da je u Izveštaju o izvršenom popisu prezentirala podatke o neizmirenim obavezama u vrijednosti od 1.718.345 KM preuzete iz knjigovodstva sa stanjem na dan 03.02.2016. godine. Ovaj način rada komisije ne možemo prihvatiti kao adekvatan iz razloga što navedena komisija nije izvršila popis stvarnih obaveza Ministarstva na dan 31.12.2015. godine kako bi se moglo uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Napominjemo da je knjigovodstvena vrijednost obaveza Ministarstva sa stanjem na dan 31.12.2015. godine iznosila 7.198.833 KM. Komisija za popis nije izvršila ni popis obaveza po osnovu pravomoćnih sudskih presuda evidentiranih na vanbilansnoj evidenciji u iznosu od 305.133 KM. Komisija je sačinila naturalni popis sitnog inventara po kancelarijama, a nije sačinila konačnu popisnu listu istog već je potpisala listu sitnog inventara dostavljenog od strane Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH. Nije prezentiran dokument na osnovu kojeg bi potvrdili da je komisija nakon obavljenog naturalnog popisa sitnog inventara uporedila popisano stanje sitnog inventara sa knjigovodstvenim, utvrdila naturalne razlike između stanja utvrđenog inventarisanjem i knjigovodstvenog stanja te utvrdila uzroke eventualnog neslaganja između inventurnog i knjigovodstvenog stanja.

Zbog prethodnog konstatujemo da popis nije obavljen kvalitetno i u potpunosti niti da su podaci u Glavnoj knjizi trezora i finansijskim izvještajima usklađeni sa stvarnim stanjem na dan 31.12.2015. godine. Imajući u vidu navedeno smatramo da popis nije u cijelosti izvršen u skladu Zakonom o računovodstvu i reviziji i FBiH, Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Godišnje popis imovine, potraživanja i obaveza izvršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i proknjižiti rezultate popisa u odgovarajućem periodu.

9. Vanbilansna evidencija

U okviru pozicija vanbilansne evidencije, na dan 31.12.2015. godine, iskazano je stanje od 305.133 KM što je u odnosu na prethodnu godinu kada je bilo 150.650 KM više za 154.483 KM. Na vanbilansnoj evidenciji

iskazane su obaveze po pravosnažnim sudskim presudama po osnovu prava uposlenika iz radnog odnosa na ime razlike plaća, naknade za ishranu u toku rada, naknade za korištenje godišnjeg odmora (regresa), neisplaćenih jubilarnih nagrada, obračunate kamate za dugovanja, advokatskih troškova, troškova parničnog postupka te troškova izvršenja. Evidentiranje je izvršeno u skladu sa Instrukcijom Federalnog ministarstva finansija o načinu evidentiranja obaveza po pravosnažnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora.

10. Javne nabavke

Ministarstvo je 20.04.2015. godine donijelo Plan nabavki za 2015. godinu koji je 3 puta mijenjan u toku godine. Ministarstvo je pokrenulo 15 postupaka javnih nabavki od kojih je 12 direktnih sporazuma i 3 postupka putem konkurentskog zahtjeva. Revizijom su obuhvaćena 3 postupka putem direktnog sporazuma i 3 postupka putem konkurentskog zahtjeva. Prema izjavi uposlenika Ministarstva nije bilo žalbi ni na jedan izvršeni postupak. Pregledom planiranih i izvršenih postupaka javnih nabavki konstatovali smo da je Ministarstvo vršilo razdvajanje pojedinih postupaka koji su, prema planiranim iznosima javnih nabavki za tekuću godinu, trebali biti izvršeni putem konkurentskog zahtjeva. Radi se o nabavci slijedećih usluga:

- Usluge servisiranja i održavanja vozila marke Škoda Octavia (3.405,21 KM) i Usluge servisiranja i održavanja vozila marke VOLKSWAGEN (4.099,53 KM)
- Usluge servisiranja i održavanja kopir aparata (8,19 KM norma sat) i Usluge održavanja računarske opreme i računarske, telefonske i internet centrale (8,19 KM norma sat)
- Usluge osiguranja vozila (4.058,35 KM) i Usluge kolektivnog osiguranja uposlenika (7,51 KM mjesečno po uposleniku).

Na ovaj način nabavka je vršena sklapanjem direktnih sporazuma čime je odabran manje transparentan postupak, smanjena konkurentnost kao i mogućnost ostvarivanja niže cijene za određene usluge. Ministarstvo nije sprovelo postupak javne nabave za usluge kasko osiguranja službenog vozila marke škoda nabavljenog 29.12.2014. godine, a koristilo je navedene usluge u vrijednosti od 1.173 KM bez zaključenog ugovora.

Zbog prethodno navedenog smatramo da postupci javnih nabavki nisu u potpunosti provedeni u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Za nabavku roba i usluga provoditi postupak javne nabave u skladu sa Zakonom o javnim nabavama, te zaključivati ugovore sa odabranim ponuđačima i provoditi odgovarajući postupak javne nabavke u skladu sa procijenjenom vrijednošću nabavke kako bi se osigurala veća konkurentnost te poštivanje principa transparentnosti.

11. Ostali nalazi

11.1 Implementacija „Informacionog sistema registra malih i srednjih preduzeća u FBiH“ (ISR MSP) i „Informacionog sistema obrtnog registra“ (ISOR)

Programom „Razvoja malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2009.-2018. godine, koji je sastavni dio „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, predviđeno je integrisanje ISOR-a u ISR MSP. Vlada FBiH je Zaključkom od 11.03.2013. godine usvojila Akcioni plan realizacije projekta „Razvoja malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2013. - 2015. godine u kojem je obrađeno 8 strateških ciljeva sa 28 prioriteta i 44 mjere. U okviru prvog strateškog cilja Smanjenje administrativnih prepreka predviđen je prioritet u dijelu stvaranja jedinstvene baze podataka poslovnih subjekata malog i srednjeg poduzetništva kao i mjera uspostave jedinstvenog obrtnog registra. U prethodnom periodu je za nabavku softvera i računarske opreme za Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća FBiH (ISR MSP) kao i izgradnju IT infrastrukture u Ministarstvu utrošeno 761.638 KM, a za nabavku softvera i računarske opreme za Informacioni sistem obrtnog registra (ISOR) 229.806 KM.

Vezano za realizaciju Ugovora o izradi rekonstruisanog i nadograđenog softvera za **Informacijski sistem Obrtnog registra (ISOR)** od 03.08.2010. godine, provedenom revizijom nismo mogli potvrditi da je u skladu sa Ponudom dobavljača Luna.Com d.o.o. Mostar puna funkcionalnost modula „web aplikacija“ (web portal) i SMS modul za korisnike ISOR-a stavljen u funkciju ni do kraja 2015. godine. **Nije prezentirana dokumentacija da su u toku 2015. godine poduzete aktivnosti na rješavanju problema korištenja ISOR-a.** Ministarstvo je 14.01.2016. godine u sklopu Informacije o analizi stanja u oblasti obrta za period 2010.-2014. godine upoznalo Vladu FBiH o razlozima nekorištenja softvera u registracijskim tijelima. Zaključkom Vlade FBiH usvojena je Informacija u vezi sa realizacijom aktivnosti Ministarstva u okviru Projekta unapređenja poslovnog okruženja i pristupa tržištu u BiH. Zaduženo je Ministarstvo da imenuje Komisiju sa zadatkom da uz podršku Grupacije svjetske banke/Međunarodne finansijske korporacije provede kvalitativnu i kvantitativnu analizu postojećeg okvira i pripremi Prednacrt zakona o obrtu i srodnim djelatnostima. Komisija će se imenovati od tri člana iz Ministarstva, od kojih će se imenovati predsjednik Komisije i po jedan član iz Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Federalnog ministarstva trgovine, Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Zaključkom nije utvrđen rok za izvršenje navedenih zadataka. Po izjavi odgovorne osobe navedenim Projektom će se regulisati Zakonska regulativa i obezbijediti sredstva iz granta za rješenje problema ISOR-a.

Uvidom u centralni obrtni registar konstatovano je da je implementacija ISOR-a izvršena u više od 60 općina, kao i da se broj unesenih predmeta o obrtima nije značajno povećao u odnosu na prethodnu godinu, obzirom da su zaključno sa 2015. godinom uneseni podaci za samo 617 obrta od ukupno više desetina hiljada koliko se procjenjuje da ima registrovanih obrta (u 2011. godini uneseno je u registar 405 obrta, u 2012. godini 31 obrt, u 2013. godini 18 obrta, u 2014. godini 113 obrta i u 2015. godini 50 obrta). Dalje odlaganje rješavanja završetka implementacije ISOR-a znači i mogućnost da se sistem ne implementira i ne koristi, kao i što svako dalje odlaganje stavljanja u funkciju nabavljene računarske opreme predstavlja mogućnost zastarijevanja iste i prije početka korištenja u svrhe za koje je namijenjena čime se dovodi u pitanje opravdanost do sada uloženi budžetskih sredstava.

Na portalu Centralnog obrtnog registra (kojem se javno pristupa putem linka sa web stranice Ministarstva) još nije u funkciji pretraživanje pojedinačnog obrtnika u bazi obrtnog registra sa pripadajućim podacima o posjedovanju odobrenja za rad, kao i detaljnih podataka o stanju obrta a neažurno je i korisničko uputstvo za portal. Nije prezentirana ni mogućnost upita u registar putem mobilnih telefona, što potvrđuje da nisu implementirana sva četiri modula iz ponude dobavljača, kao i da je minimalan broj evidentiranih registrovanih obrta u centralnom registru (svoga 567) koji ne odražava ni približno stvarno stanje registrovanih obrta u FBiH koji su u nadležnosti Ministarstva, kao i da radno tijelo nije završilo 5 preostalih faza implementacije u skladu sa Planom aktivnosti za realizaciju projekta optimiziranja opreme i softvera Ministarstva, potvrđuje da Ministarstvo nije poduzelo potrebne aktivnosti kako bi se Informacioni sistem obrtnog registra stavio u funkciju i koristile raspoložive funkcionalnosti IT infrastrukture Ministarstva čime bi se opravdala dosadašnja ulaganja budžetskih sredstava u ISOR.

Riješiti pitanje neispunjenih obaveza implementatora ISOR-a koje se odnose na implementiranje preostalih softverskih modula i izradi akcioni plan za izvršenja sa jasnim zaduženjima, odgovornostima i rokovima za izvršenje, kako bi se omogućilo korištenje svih funkcija sistema i kompletirali podaci u registru.

Na osnovu smjernica iz Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća u FBiH izrađen je glavni projekat ISR MSP. Svrha izgradnje registra je, osim vođenja evidencija osnovnih podataka o malim i srednjim poduzećima i formiranja centralnog registra i evidencije parametara po evropskom standardu za tu oblast, kao i mogućnost vršenja analiza i planiranja. Podaci u bazi registra se generiraju na osnovu podataka preuzetih iz sistema: Porezne uprave FBiH, Zavoda za statistiku FBiH, Zavoda za programiranje razvoja FBiH, Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo (AFIP), Federalnog zavoda za PIO/MIO FBiH, Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, Zavoda za zapošljavanje FBiH. Protokoli o razmjeni podataka zaključeni su sa Poreznom upravom FBiH i Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo. Izvršena je izrada portala za registar čime je isti dostupan javnosti. U 2013. godini registar MSP je dograđen za nove funkcionalnosti u svrhu uspostave registra žena i registra mladih u FBiH.

Ministarstvo je Ugovorom o djelu angažovalo IT stručnjaka jer u važećem Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Ministarstva nema sistematizovanog radnog mjesta informatičkog stručnog profila, ali je u postupku izmjena i dopuna istog predviđen izvršilac za IT.

Nastaviti aktivnosti sa ostalim organima i institucijama, a u skladu sa zakonskim propisima, da se za Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) osiguraju blagovremeno podaci u skladu sa zaključenim protokolima sa Poreznom upravom FBiH i Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge.

11.2 Strategija ekonomskog razvoja FBiH – Projekat „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“

Ministarstvo je Odlukom Vlade FBiH V broj: 426/07, u okviru Strategije ekonomskog razvoja FBiH bilo zaduženo za izradu Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“. Projekat je sačinjen i usvojen od strane Vlade FBiH i oba doma Parlamenta FBiH u 2009. godini. Navedeni projekat je evidentiran na poziciji stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 348.660 KM (sa PDV-om). Vlada FBiH je na prijedlog Ministarstva Zaključkom od 14.01.2016. godine usvojila Akcioni plan realizacije Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za 2015. godinu. Navedenim Zaključkom je zaduženo ovo Ministarstvo da u saradnji sa ostalim nosiocima pojedinih mjera iz Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ nastavi realizaciju ciljeva i mjera iz Akcionog plana realizacije ovog projekta.

Imajući u vidu da nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je zajedno sa ostalim institucijama okončana aktivnost na izradi cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“ u skladu sa Odlukom Vlade FBiH od 27.06.2007. godine Ministarstvo je dopisom od 30.12.2013. godine od Federalnog ministarstva trgovine, kao nosioca aktivnosti i koordinatora u izradi navedene Strategije, tražilo instrukcije sa aktivnostima koje treba poduzeti u izradi cjelovitog dokumenta. Prema prezentiranoj dokumentaciji Federalno ministarstvo trgovine je između ostalog istaklo da ne raspolaže sa kadrovskim resursima za izradu cjelovitog dokumenta niti može osigurati sistemski pristup prilikom realizacije usvojenih projekata koji čine navedenu Strategiju. Pored navedenog ukazano je i na činjenicu da je Vlada FBiH na sjednici od 28.08.2014. godine utvrdila Nacrt zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH, kojim se uređuju ciljevi i načela razvojnog planiranja i upravljanja razvojem u FBiH. Nakon utvrđivanja Nacrta Zakona, Vlada FBiH je isti u septembru 2014. godine uputila u parlamentarnu proceduru. Parlament je 04.11.2015. godine prihvatio navedeni Nacrt zakona i početkom 2016. godine održana je javna rasprava, ali isti nije usvojen.

U saradnji sa ostalim institucijama poduzeti dalje aktivnosti na izradi „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, te u narednom periodu u skladu sa usvojenim Projektom „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ i Akcionim planom realizacije navedenog Projekta za period 2013. - 2015. godina vršiti dodjelu sredstava za razvoj poduzetništva i obrta.

12. Komentar

Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, aktom broj: 01-14-2311/15 od 04.07.2016 godine, dostavilo je Komentar na Nacrt Izveštaja o finansijskoj reviziji za 2015. godinu.

Navedenim Komentarom na Nacrt Izveštaja data su određena obrazloženja koja su razmotrena i ona koja su osnovana i za koje je dostavljena dodatna dokumentacija (Aneksi ugovora potpisani po Programu Realizacije projekata održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske) su prihvaćena i ugrađena u konačan tekst izvještaja.

Rukovodioc Sektora za
financijsku reviziju:

Mirsada Janjoš, dipl. oec

Vođa tima:
Azra Džeko, dipl. oec

Član tima:
Sabina Selesković, dipl. oec

Član tima:
Marijana Milićević, dipl. oec

III. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za 2015. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- 1. Izvršiti nadzor nad plasiranim budžetskim sredstvima za realizaciju Programa održivosti povratka na prostoru Republike Srpske, sa Zirat Bank BiH d.d. Sarajevo, Federalnim ministarstvom razvoja, poduzetništva i obrta i Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. U slučaju nenamjenskog utroška sredstava i neispunjavanja obaveze upošljavanja ugovorenog broja radnika povratnika, poduzeti aktivnosti na povratu sredstava u Budžet FBiH;**
- 2. U saradnji sa ostalim institucijama poduzeti dalje aktivnosti na izradi „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, te u narednom periodu u skladu sa usvojenim Projektom „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ i Akcionim planom realizacije navedenog Projekta za period 2013. - 2015. godina vršiti dodjelu sredstava za razvoj poduzetništva i obrta;**
- 3. Realizaciju provođenja Odluke Vlade FBiH za ostala domaća pozajmljivanja blagovremeno provoditi kako bi se proces odabira korisnika i odobravanja kreditnih sredstava od strane Razvojne banke FBiH proveo u toku godine u kojoj su odobrena, te preispitati ugovor o komisionim poslovima o skraćenju rokova pri prikupljanju dokumentacije i obradi zahtjeva za kredit;**
- 4. U skladu sa donesenim odlukama i zaključcima Vlade FBiH, zaključenim ugovorima o komisionim poslovima i ugovorima o formiranju namjenskog dugoročnog depozita sa Razvojnou bankom FBiH provoditi aktivnosti u cilju efikasnog korištenja budžetskih sredstava koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH - Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta kod Razvojne banke FBiH;**
- 5. Blagovremeno poduzeti aktivnosti na donošenju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera u cilju realizacije istih u fiskalnoj godini za koju su i odobreni;**
- 6. Izvršiti analizu ukupnih ulaganja u izgradnju poduzetničke infrastrukture po svakoj poduzetničkoj zoni, te analizirati ostvarene efekte dosadašnjih ulaganja u cilju procjene opravdanosti daljih ulaganja u navedeni projekat;**
- 7. Nastaviti aktivnosti na kontinuiranom praćenju namjenskog utroška doznačenih poticajnih sredstava krajnjim korisnicima kao i da se u slučaju nenamjenskog korištenja istih pravovremeno poduzimaju odgovarajuće aktivnosti u skladu sa datim ovlaštenjima za povrat nenamjenski utrošenih sredstava;**
- 8. Riješiti pitanje neispunjenih obaveza implementatora ISOR-a koje se odnose na implementiranje preostalih softverskih modula i izradi akcioni plan za izvršenja sa jasnim zaduženjima, odgovornostima i rokovima za izvršenje, kako bi se omogućilo korištenje svih funkcija sistema i kompletirali podaci u registru;**
- 9. Nastaviti aktivnosti sa ostalim organima i institucijama, a u skladu sa zakonskim propisima, da se za Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) osiguraju blagovremeno podaci u skladu sa zaključenim protokolima sa Poreznom upravom FBiH i Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge;**
- 10. Poboljšati funkcionisanje internih kontrola dosljednom primjenom svih internih procedura i pravila kao i nadogradnju postojećih i donošenje novih nedostajućih akata u skladu sa važećim Zakonskim propisima;**
- 11. Uskladiti Pravilnik o naknadama za putne troškove djelatnika sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja u pogledu definiranja visine dnevnice, te uspostaviti vođenje evidencije o parkiranju automobila nakon radnog vremena i odrediti osobu zaduženu za kontrolu istog;**
- 12. Godišnje popis imovine, potraživanja i obaveza izvršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor i**

Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i proknjižiti rezultate popisa u odgovarajućem periodu;

- 13. Za nabavku roba i usluga provoditi postupak javne nabave u skladu sa Zakonom o javnim nabavama, te zaključivati ugovore sa odabranim ponuđačima i provoditi odgovarajući postupak javne nabavke u skladu sa procijenjenom vrijednošću nabavke kako bi se osigurala veća konkurentnost te poštivanje principa transparentnosti.*

IV. PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Pregled rashoda i izdataka budžeta za 2015. godinu

Naziv institucije: Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2)x100
		u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6,00
A. Tekući rashodi (1+2+3+4+5)	27.192.491	7.100.486	6.654.863	-20.092.005	26,11
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	978.988	957.894	1.036.159	-21.094	97,85
Bruto plaće i naknade	850.931	830.572	910.411	-20.359	97,61
Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	128.057	127.322	125.748	-735	99,43
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	99.864	87.261	104.320	-12.603	87,38
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	424.847	374.644	371.060	-50.203	88,18
Putni troškovi	20.000	13.544	16.614	-6.456	67,72
Izdaci za energiju	0	0	-	0	
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	38.500	31.943	38.645	-6.557	82,97
Nabavka materijala i sitnog inventara	27.500	26.212	35.267	-1.288	95,32
Izdaci za usluge prevoza i goriva	25.297	19.019	21.414	-6.278	75,18
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	-	-	-	-	
Izdaci za tekuće održavanje	34.500	18.399	47.293	-16.101	53,33
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	195.000	187.415	138.352	-7.585	96,11
Ugovorene i druge posebne usluge	84.050	78.112	73.475	-5.938	92,94
4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	25.688.792	5.680.687	5.143.324	-20.008.105	22,11
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	21.538.792	1.538.792	1.000.000	-20.000.000	7,14
Tekući transferi pojedincima	100.000	100.000	79.619	0	100,00
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	350.000	350.000	238.605	0	100,00
Subvencije javnim preduzećima	-	-	-	0	
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	3.700.000	3.691.895	3.825.100	-8.105	99,78
Subvencije finansijskim institucijama	-	-	-	0	
Tekući transferi u inostranstvo	-	-	-	0	
Drugi tekući rashodi	-	-	-	0	
5. Izdaci za kamate i ostale naknade	-	-	-	0	
Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	-	-	-	0	
Izdaci za inostrane kamate	-	-	-	0	
Kamate na domaće pozajmljivanje	-	-	-	0	
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	-	-	-	0	
B. Kapitalni izdaci (6+7)	10.000	8.291	31.334	-1.709	82,91
6. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	10.000	8.291	31.334	-1.709	82,91
Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada	-	-	-	0	
Nabavka građevina	-	-	-	0	
Nabavka opreme	10.000	8.291	31.334	-1.709	82,91
Nabavka ostalih stalnih sredstava	-	-	-	0	
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	-	-	-	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	-	-	-	0	
7. Kapitalni transferi	-	-	-	0	
Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	-	-	-	0	
Kapitalni transferi pojedincima	-	-	-	0	
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	-	-	-	0	
Kapitalni transferi javnim preduzećima	-	-	-	0	
Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	-	-	-	0	
Kapitalni transferi finansijskim institucijama	-	-	-	0	
Kapitalni transferi u inostranstvo	-	-	-	0	

C. Ostale isplate (8)	2.000.000	2.000.000	0	0	100,00
8. Izdaci za finansijsku imovinu	2.000.000	2.000.000	0	0	100,00
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	-	-	-	0	
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	-	-	-	0	
Pozajmljivanje javnim preduzećima	-	-	-	0	
Izdaci za kupovinu dionica javnim preduzećima	-	-	-	0	
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	-	-	-	0	
Ostala domaća pozajmljivanja	2.000.000	2.000.000	-	0	100,00
Pozajmljivanje u inostranstvo	-	-	-	0	
Tekuća rezerva	0	0	0	0	
RASHODI (A+B+C):	29.202.491	9.108.777	6.686.197	-20.093.714	31,19

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta za 2015. godinu odobrilo dana 25.02.2016. godine

Ministar

Amir Zukić

Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine			
Naziv institucije: Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta			
Opis	31.12.2015	31.12.2014	Procenat (2/3)
1	2	3	4
I AKTIVA			
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	12.031.833	10.271.077	117,14
1. Gotovina i plemeniti metali	466	244	190,98
2. Vrijednosni papiri	-	-	-
3. Kratkoročna potraživanja	4.751.891	4.949.684	96,00
4. Kratkoročni plasmani	-	-	-
5. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	7.279.476	5.321.149	136,80
6. Zalihe materijala i robe	-	-	-
7. Zalihe sitnog inventara	-	-	-
8. Kratkoročna razgraničenja	-	-	-
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	14.621.210	12.714.111	115,00
9. Stalna sredstva	1.953.510	1.944.481	100,46
10. Ispravka vrijednosti	1.194.096	895.433	133,35
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	759.414	1.049.048	72,39
12. Dugoročni plasmani	13.861.796	11.665.063	118,83
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	-	-	-
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	13.861.796	11.665.063	118,83
15. Vrijednosni papiri	-	-	-
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	-	-	-
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	-	-	-
18. Dugoročna razgraničenja	-	-	-
UKUPNO AKTIVA (A+B):	26.653.043	22.985.188	115,96
II PASIVA			
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	12.031.833	10.271.077	117,14
19. Kratkoročne tekuće obaveze	7.198.396	5.180.696	138,95
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	-	-	-
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	-	-	-
22. Obaveze prema zaposlenicima	80.010	140.697	56,87
23. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama ¹	-	-	-
24. Kratkoročna razgraničenja	4.753.427	4.949.684	96,03
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	-	-	-
25. Dugoročni krediti i zajmovi	-	-	-
26. Ostale dugoročne obaveze	-	-	-
27. Dugoročna razgraničenja	-	-	-
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	14.621.210	12.714.111	115,00
28. Izvori stalnih sredstava	759.414	1.049.048	72,39
29. Ostali izvori sredstava	13.861.796	11.665.063	118,83
30. Izvori sredstava rezervi	-	-	-
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	-	-	-
32. Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	-	-	-
UKUPNO PASIVA:	26.653.043	22.985.188	115,96

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine odobrilo dana 25.02.2016. godine.

Ministar

Amir Zukić

¹ Na poziciji „Financijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama“ u skladu sa propisima, za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive.